

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg er ganske enig med hr. Søren Søndergaard, og også i det, som Uffe Østergaard har givet udtryk for i Weekendavisen. Der er bestemt ikke nogen modsætning mellem det og så det, jeg har sagt her i min ordførertale. Når jeg specielt fremhævede jøderne, er det, fordi der i dag rent faktisk er mange – jeg tror også, fru Susanne Clemensen var inde på det – der især på Internettet benægter holocaust og specielt gør det med hensyn til, at det var jøderne, der blev udryddet.

Men hr. Søren Søndergaard og jeg er ikke uenige. Jeg synes, lige så vel som sigøjnerne blev udryddet, lige så vel som der også var kommunister, der blev det, at det er vigtigt at få alle aspekter frem med hensyn til de nazistiske udryddelser, der fandt sted under Anden Verdenskrig. Og det er selvfølgelig en klar opgave for centret også at belyse de temaer, som ikke er særlig velbelyst, heller ikke herhjemme og heller ikke i f.eks. det undervisningsmateriale, som hidtil har været udgivet om emnet.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne hjerteligt for en engageret, helhjertet og enstemmig tilslutning til lovforslaget. En sådan engageret og helhjertet tilslutning er jo en virkelig fordel for centret i dets videre arbejde. Der er bred politisk opbakning.

Centret er jo i gang. Det blev oprettet ved et aktstykke i maj sidste år og startede sin virksomhed den 7. september sidste år. Direktøren er tiltrådt pr. 1. januar, og centret er jo derfor i gang, og det møde om holocaustproblemer, der foregår senere på måneden, vil jo så få en god dansk deltagelse på ministerniveau, men også på centerniveau.

Endnu er centret ikke fysisk etableret i egne lokaler. Der arbejdes med at etablere et bofællesskab med Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det siger sig selv, at de to centre skal fungere selvstændigt, uafhængigt, men jeg tror også, at det er indlysende, at man ved at varetage en række administrative og tekniske funktioner i fællesskab kan opnå nogle betydelige fordele for begge centre. Det er en tanke, der arbejdes videre med, og forhåbentlig vil vi kunne finde en løsning, som er tilfredsstillende for begge centre, og som kan befrugte arbejdet i begge centre.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udenrigsudvalget Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 161: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Sanktioner, renter, tilbagebetaling m.v.).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).
(Fremsat 17/12 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrlund (S):

Da vores ordfører på den her sag, hr. Ole Vagn Christensen, ikke kan være til stede, skal jeg på Socialdemokratiets vegne fremføre følgende:

Socialdemokratiet er meget tilfreds med, at der nu med det her lovforslag lægges op til en mere rimelig sammenhæng mellem forseelse og sanktioner i a-kasse-systemet. Det skal naturligvis ses i sammenhæng med, at Socialdemokratiet mener, at nogle af de nugældende sanktioner ikke står i et rimeligt forhold til visse forseelser. Det er vores opfattelse, at det arbejde, der er gået forud for dette lovforslags fremsættelse, på udmærket vis har fået kortlagt og er fremkommet med forslag til løsning af de fleste problemer, der har været i forbindelse med arbejdsløshedsforsikringslovens § 87.

Vi havde jo her i Tinget en forespørgselsdebat i foråret 1998 om sanktionerne og visse retsikkerhedsmæssige aspekter ved a-kasse-systemet, og her er det Socialdemokratiets opfattelse, at de af ministeren foreslåede ændringer imødekommer flere af de kritikpunkter, som fremkom under forespørgselsdebatten, hvad angår sanktionerne.

Der lægges således op til en bedre balance og større rimelighed i de sanktioner, som et medlem står over for i forbindelse med uagtsomhed eller svig. Den foreslåede ændring af omregningsfaktoren betyder således kortere karantæneperioder. Også svigsluttelsesbestemmelserne er mere rimelige.

Socialdemokratiet er også tilfreds med, at man nu med den udvidede forældelsesperiode fra 2 til 5 år i højere grad ligestiller ledige og beskæftigede medlemmer.

Der er dog en enkelt ting, vi er betænkelig ved i lovforslaget:

Ifølge § 87, stk. 1, kan der idømmes en effektiv karantæne på 962 timer. 962 timer sammenholdt med en forældelsesfrist på 5 år kan måske få den konsekvens, at folk ganske enkelt melder sig ud af a-kassen, fordi udsigterne til at kunne generhverve dagpengere retten med en effektiv karantæne på 962 timer kan være uoverskuelige for nogle.

Det kan for mig at se også få den konsekvens, at det vil være vanskeligt at inddrive en eventuel tilbagebetaling af penge udbetalt i forbindelse med et svigagtigt forhold. Jeg har lidt på fornemmelsen, at det alt andet lige vil være nemmere at inddrive pengene, så længe man har medlemmet stående i systemet, frem for hvis pågældende person ikke er medlem. Men det problem synes jeg vi skal prøve at få belyst lidt mere og arbejde lidt med under udvalgsarbejdet.

Socialdemokratiets generelle tilfredshed med en i vores øjne helt rimelig opblødning af sanktionerne må ikke misforstås. Der skal nemlig ikke herske tvivl om, at Socialdemokratiet finder det afgørende for opbakningen til a-kasse-systemet, at det skal have konsekvenser, hvis der begås svig eller anden omgåelse af systemet finder sted. Vi kommer ikke uden om, at sanktionerne er en afgørende forudsætning for at undgå omgælder og svig.

Med disse bemærkninger skulle det gerne fremgå, at Socialdemokratiet støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det glæder mig, at hr. Poul Erik Dyrhund kan huske den forespørgselsdebat, som Enhedslisten rejste for 1½ år siden. Så håber jeg også, han kan huske, at det var en meget grundlæggende debat, vi rejste, og at det også gav anledning til en meget grundlæggende debat i salen.

På det grundlag vil jeg nok sige, at det i virkeligheden er detaljernes detaljer, der er blevet taget hul på. Og det, jeg gerne vil spørge den socialdemokratiske ordfører om, er: Fortsætter den her proces? Fortsætter man nu med at analysere systemet ud fra et retssikkerhedsprincip og ud fra et princip om identitet mellem forseelse og afstraffelse?

Og fortsætter man med en vurdering af, hvorvidt domsafsigelse skal foregå på administrativt plan eller ud fra et mere normalt retssikkerhedsprincip? Fortsætter den her debat om styrken i sanktionerne i forhold til a-kassesystemet? Eller har vi nu fået resultatet af udvalgsarbejdet? Har vi nu fået resultatet af de ganske vage løfter, som vi dengang for 1½ år siden fik, om, at der skulle lempes på tingene?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrhund (S):

Jeg mener ikke, der er tale om vage ændringer. Og jeg mener i øvrigt også, at på baggrund af den debat, der har været, og på baggrund af det pågældende udvalgsarbejde, der har været, går de justeringer, der nu foretages, i den rigtige retning. De er rimelige. De er fornuftige. Og ud fra den betragtning er det min opfattelse, at det, der nu lægges op til, er meget dækkende for det, der har været debatteret omkring de her ting.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Hr. Poul Erik Dyrhund misforstår mit spørgsmål, for jeg opfatter det sådan, at de bestemte går i den rigtige retning, de fleste af dem, måske lige undtagen den, som hr. Poul Erik Dyrhund selv rejste.

Men mit spørgsmål lyder: Er det her slutpunktet for en proces? Eller er vi kun startet? Har vi kun taget fat i et hjørne af de problemer, som vi dengang rejste, og som vi gjorde opmærksom på, og som jo gav genlyd både ude i fagbevægelsen og også i juridiske kredse og i ombudsmandsinstitutionen og alle mulige andre steder?

Der var konstateret misforhold mellem retssikkerhedsbetragtninger andre steder i det civile samfund og så i arbejdsmarkedssystemet. Betyder det, at processen fortsætter? Foregår der yderligere diskussion om andre steder, hvor det misforhold stadig er til stede?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er glad for, at den socialdemokratiske ordfører understregede i ordførertalen, at der er tale om justeringer. Der er tale om justeringer; der er tale om justeringer, der går i den rigtige retning.

Men jeg synes da, det er meget afgørende at få at vide, om Socialdemokratiet er indstillet på at tage en principiel debat om, at man ligestiller a-kassesystemet i sanktionsøjemed med det øvrige retssystem. Der er jo for det første tale om omvendt bevisbyrde i a-kassesystemet og strafbestemmelser, som er væsentligt hårdere end i alle andre sammenhænge. Så derfor har vi stadig væk en principiel debat til gode.

Rikke Hvilshøj (V):

Det her lovforslag er noget af en blandet landhandel, lige fra muligheden for at kunne gå på efterløn, selv om man skulle være så uheldig at være syg hen over ens 60-års-fødselsdag, til ændrede regler for udbetaling af dagpenge under konflikt.

Lad mig tilkendegive, at vi i Venstre ikke ser problemer i forslagene om forrentning, efterbetalings- og tilbagebetalingsbeløb. Og ligeledes kan vi støtte de ændringer, der lægges op til, om, at man fastholder retten til at kunne gå på efterløn, selv om man skulle være ramt af sygdom på sin 60-års-fødselsdag.

Til gengæld er vi meget mere kritiske over for forslagene om sanktioner ved uberettiget modtagelse af dagpenge samt forslaget om ændrede regler ved udbetaling af dagpenge under konflikt.

Lad mig tage de ændrede sanktionsregler først. I lovforslagets bemærkninger henvises der til det arbejdsudvalg, der har haft til opgave at se på de skævheder, der er i de eksisterende regler. Og jeg kan forstå, at man især har haft fokus på, at sanktionen for svig ikke har samme konsekvens for en beskæftiget som en ledig, til trods for at forseelsen har været den samme.

I Venstre er vi enige i, at det er et problem, der bør ses på, men udvalget har også udtrykt enighed om, at ændringer i sanktionsreglerne ikke bør føre til en generel ændring af sanktionsniveauet. Men det er desværre lige præcis, hvad lovforslaget går ind og gør. Med dette lovforslag lettes sanktionerne over for de personer, der snyder og uretmæssigt får udbetalt dagpenge eller andre ydelser fra en a-kasse.

Venstre mener, at det er et meget forkert signal at sende, at det nu bliver billigere at snyde sig til offentlige midler. Vi synes også, at det er uforståeligt, at regeringen fremsætter forslag om at lette disse sanktioner i en tid, hvor der er meget fokus på socialt bedrageri.

Jeg vil derfor spørge arbejdsministeren, om han mener, at det er hensigtsmæssigt at sende et signal om, at det nu bliver billigere at snyde sig til offentlige midler.

I lovforslaget rettes opmærksomheden imod den tilfældighed, der ligger i reglerne for opgørelse af, hvornår dagpengeudbetalingen skal standses i forbindelse med overenskomstkonflikter, ved at a-kassens organisation er afgørende for opgørelsen, afhængigt af om der er tale om centrale eller decentrale a-kasser. Tilfældigheden kan vi i Venstre godt se problematikken i, men vi kan ikke støtte, at løsningen bliver en central opgørelse for alle. Realiteten er, at vi har et decentralt arbejdsmarked, og derfor bør opgørelsen være decentral. Derfor vil jeg spørge ministeren, om det ikke i stedet bør være sådan, at opgørelsen uanset a-kassens organisation skal laves decentralt.

Endelig vil jeg påpege, at timingen for dette forslag er elendig. Lovforslaget foreslås at skulle træde i kraft den 1. april 2000, midt i overenskomstforhandlingerne. At ændre spillereglerne for arbejdsmarkedets parter midt i forhandlingerne mener vi i Venstre er meget uhensigtsmæssigt.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det ikke har været udsendt til høring. Det undrer jeg mig over og vil spørge ministeren, hvorfor det ikke er sendt til høring, og om ministeren vil sende det til høring til de relevante parter.

Venstres konklusion er, at vi på det foreliggende ikke kan støtte lovforslaget, men hvis ministeren er villig til at se på at få genoprettet sanktionsniveauet for svig og uagtsomhed i forbindelse med udbetaling af dagpenge og andre ydelser fra a-kassen samt at se på en decentral løsning af opgørelsen over, hvor mange af en a-kasses medlemmer der er omfattet af konflikt, så er vi i Venstre klar til at forhandle.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om bemærkningen om, at det ikke er rimeligt at lempe sanktionsreglerne i en tid, hvor der er så meget fokus på socialt bedrageri, skal forstås så-

dan, at der, hvis man udsættes for en uagtsom handling, som fører til en eller anden sanktion, så er tale om socialt bedrageri, eller hvordan skal den sammenhæng ses?

(Kort bemærkning).

Rikke Hvilshøj (V):

Det er klart, at der er jo forskel på uagtsomhed og decideret svig, men sådan som jeg læser det her lovforslag, så lægger det generelt op til en lettelse af sanktionsniveauet.

Spørgsmålet om slettelse fra a-kassen ved svig mener vi i Venstre også er værd at se på, men meget hurtigt. Sådan som det er bygget op nu, er der ikke den store forskel, hvis man begår svig for, jeg kan ikke helt huske beløbet, men jeg tror, det er nogle og tredive tusinde kroner og så faktisk deropover. Sanktionen er den samme, og det mener vi er et af problemerne i det her forslag.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Som jeg forstår forslaget, er det et led i en lang proces, hvor man har diskuteret det meget principielle, om sanktionerne i dagpengesystemet er parallelle, om de er ligeværdige med de sanktioner, der normalt findes i det danske retssystem. Konstateringen har været, at det er de ikke. Og det er derfor, der bliver foreslået, at man laver nogle lettelser, nogle ændringer, som i højere grad tilpasser dagpengesystemet til det normale retssikkerhedsbegreb.

Så vil jeg for det første gerne vide, hvad det har med spørgsmålet om socialt bedrageri at gøre. Underforstået i Venstres ordførertale forstår jeg, at fordi der er fokus på det, at det er noget, man snakker om, så skal man ikke følge de intentioner, man faktisk har om at tilpasse sanktionerne i dagpengesystemet til det øvrige retssystem, vi har i Danmark.

Men jeg vil gerne bede om Venstres principielle holdning til spørgsmålet om at have strammere restriktioner i et dagpengesystem, end man har øvrige steder på retsområdet. Der vil jeg gerne høre den mere principielle holdning, for ellers forstår jeg ikke Venstres holdning.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Ja, man kan jo sagtens høre på Venstres ordfører, at Venstre er hardliniere i de her spørgsmål. Det er ikke så længe siden, at vi diskuterede en

lille vinkel af sanktioner bl.a. karantæner i forbindelse med virksomhedsophør. Der var der ikke noget hardlineri fra Venstres side; der var vi dem, der blev beskyldt for at være hardliniere, men det kommer såmænd ikke bag på mig.

Jeg vil godt spørge fru Rikke Hvilshøj, om man slet ikke i Venstre har forstået noget af den debat, der har været, om man slet ikke har forstået noget som helst af den i øvrigt meget grundige forespørgselsdebat, vi havde i Folketinget i 1998, hvor der jo, som jeg husker og opfatter det, var en bred enighed om, at der var et misforhold imellem de sanktioner, vi her taler om, og så hvad der ellers bliver givet af sanktioner og straf i det øvrige retssystem og i det øvrige samfund.

(Kort bemærkning).

Rikke Hvilshøj (V):

Jeg vil blot sige, at det selvfølgelig ikke alene er et spørgsmål om, at der bare er fokus på et spørgsmål, at det skal påvirke. Men at der er fokus på spørgsmål om socialt bedrageri er jo også tegn på, at det er et område, hvor vi har problemer, og derfor mener vi, at det er et dårligt signal at sende.

Og til spørgsmålet om retsstillingen, så har jeg forstået debatten sådan – jeg deltog ikke selv i forespørgselsdebatten om retsstillingen – at der jo stadig væk er, kan man sige, det ankesystem ovenover og vores almindelige domstolssystem ovenover, og det går jeg ud fra også vil fortsætte.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nå, men så vil jeg bare nævne ét konkret eksempel: Hvis man bliver anklaget for en eller anden form for uagtsomhed, og man får frataget sin dagpengere, hvilket ikke er usædvanligt, og man så forsøger at få en anke, så ophører jo udbetalingen i hele den periode, anken behandles. Det vil sige, at man rent faktisk bliver straffet, inden dommen er faldet, kan man sige. Det vil sige, at man altså kan risikere, at sådan nogle sager kan blive behandlet over både 6 og 12 måneder.

Så det betyder altså, at man kan være straffet i 6-12 måneder, inden anken viser, at man rent faktisk ikke havde begået noget forkert. Og det er for mig at se væsentlig meget ude af trit med det normale retssystem, hvor det ikke forholder sig sådan. Det er sådan nogle ting, som jeg var med til at rejse i den forespørgselsdebat, og det

er dem, jeg vil spørge, om Venstre gør sig til talsmand for. Der er nogle få af de ting, der bliver taget hul på nu i det her lovforslag, der peger i den rigtige retning, men hvad med resten?

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Folketinget har ved tidligere lejligheder drøftet sanktionsreglerne i dagpengesystemet. Det er bl.a. sket med udgangspunkt i konkrete sager, hvor forseelsen slet ikke stod i et rimeligt forhold til sanktionen. Et eksempel var den ulykkelige sag om Fisker-Kaj, hvor man sikkert kan huske, at forseelsen, hvis det overhovedet var en forseelse, på ca. 4.000 kr. som konsekvens fik, at Kaj Nielsen mistede retten først til overgangsydelse og senere muligheden for at gå på efterløn.

På denne baggrund har vi i Det Konservative Folkeparti ingen indvendinger imod, at reglen om slettelse af a-kassen for svig som hovedregel erstattes af effektive karantænebestemmelser og kun tages i anvendelse i gentagelsestilfælde. Ikke mindst i relation til overgangsreglerne i anciennitetsbetingelserne for at kunne modtage efterløn kan svigsslettelsen få voldsomme følger for den pågældende, og det har formentlig aldrig nogen sinde været hensigten.

Men vi er ikke indstillet på at medvirke til en generel lempelse af sanktionsbestemmelserne i øvrigt, og det lægger ministerens forslag jo unægtelig op til. Her får vi svært ved at nå hinanden.

Forslagets bestemmelser om beregning af rente ved henholdsvis forsinket udbetaling og tilbagebetaling kan vi støtte. Vi kan ligeledes støtte bestemmelsen om, at direktøren for Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring får mulighed for at dispensere, når en person på grund af sygdom hen over 60-års-dagen risikerer at miste muligheden for at kunne gå på efterløn.

Herudover indeholder forslaget ændringer i reglerne for udbetaling af dagpenge i forbindelse med konflikter på arbejdsmarkedet, og tidsmæssigt kan disse regler jo hurtigt blive højaktuelle. Jeg håber det ikke, men man ved aldrig, hvad der kan ske, og netop derfor burde man slet ikke lægge op til ændringer netop nu, hvor overenskomstforhandlingerne for længst er startet. Det kan kun opfattes som en højst utidig indblanding fra regeringens og Folketingets side.

Det tekniske forslag om at ændre bestemmelsen om at stoppe dagpengeudbetalingen, når 65

pct. af en kasses eller en afdelings beskæftigede medlemmer er i konflikt, og i stedet som beregningsgrundlag bruge medlemmer, der ikke modtager ydelser, har vi ingen indvendinger imod. Vi har bemærket os, at medlemmer, der modtager supplerende dagpenge, efter forslaget ikke skal regnes med som personer, der modtager ydelse, og det er ganske fornuftigt. Vi undrer os imidlertid over, at de personer, der efter de nye efterlønsregler er i delvis beskæftigelse, ikke i denne sammenhæng skal indgå i beregningerne på samme vis, men det kan vi måske få en forklaring på under udvalgsarbejdet.

Endelig foreslår ministeren, at opgørelsen ikke fremover skal ske på afdelingsniveau, og begrundet bl.a. dette med, at medlemmerne efter de nye rådighedsregler skal stå til rådighed for arbejde, hvor man må acceptere en transporttid på op til 3 timer. Efter vores opfattelse er den geografiske mobilitet på det danske arbejdsmarked fortsat så beskedent, at en opgørelse på afdelingsniveau fortsat er rimelig.

Selv om der således er elementer i forslaget, vi kan støtte, er der flere, som vi er imod. Vi vil selvfølgelig deltage aktivt og konstruktivt i udvalgsarbejdet, men vi er ikke optimistiske med hensyn til muligheden for at opnå enighed.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg er meget enig med hr. Knud Erik Kirkegaard i betragtningerne med hensyn til overenskomstforhandlingerne, nemlig at man skal træde meget varsomt med hensyn til at lave aktiviteter her i huset umiddelbart forud for og under overenskomstforhandlingerne og i særdeleshed, når der er tale om aktiviteter, der kunne have en direkte indflydelse eller afsmitning på forhandlingernes resultat.

Jeg har imidlertid meget, meget svært ved at forestille mig, at den tekniske ændring, der er tale om her, skulle have nogen som helst indflydelse på det, der foregår ved overenskomstbordet, og derfor vil jeg godt spørge hr. Knud Erik Kirkegaard: Hvori består den utidige indblanding?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg må til min store forbavselse tage til efterretning, at hr. Poul Erik Dyrland ikke kan se den sammenhæng, ja, jeg er næsten mælløs. Selvfølgelig er der da en sammenhæng, når man ændrer reglerne for, hvornår man stopper udbeta-

lingen fra a-kassen til de medlemmer, som ellers modtager ydelse under en konflikt. Man ændrer disse vilkår ganske radikalt, bl.a. ved at opgørelsen ikke foregår på afdelingsniveau, og at det ikke skulle være et indgreb i de vilkår, der er gældende for overenskomstforhandling, har jeg overhovedet ingen forståelse for, at nogen ikke kan have forståelse for. Men det er der nok ikke noget at gøre ved.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg er lige så overrasket over hr. Knud Erik Kirkegaards svar, hvis der da i det hele taget var tale om et svar, eller om der bare var tale om en gang snakken uden om.

Jeg er meget rystet over, at hr. Knud Erik Kirkegaard ikke har mere tiltro til forhandlerens seriøsitet ved forhandlingsbordet, end at de skulle sidde og spekulere i, hvilke afdelinger der nu kan blive ramt af en eventuel kommende konflikt, som jo, så længe man sidder ved forhandlingsbordet, dog ligger et stykke ude i fremtiden. Jeg er dybt rystet over, at tilliden til forhandlerne ikke er større hos hr. Knud Erik Kirkegaard.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg kunne konstatere, at hr. Poul Erik Dyrlund var så rystet, at han var lige ved at falde ned af talerstolen, og jeg vil ikke udsætte hr. Poul Erik Dyrlund for en tilsvarende risiko ved at fortsætte debatten.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Det er meget, meget klogt af hr. Knud Erik Kirkegaard, for jeg er sikker på, at svaret vil komme til at blæse i vinden.

Formanden:

Hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Det, jeg har bidt mærke i ved gennemgangen af lovforslaget, er, at i bemærkningerne til forslaget står der, at der sker ingen ændringer i proceduren ved behandling af sager vedrørende sanktioner, dvs. at de behandles administrativt i kasserne, direktoratet og ankenævnet.

Jeg synes sådan set, det er et af de grundlæggende problemer, at der ikke sker andet end justeringer, at der ikke sker nogen ændringer af

proceduren. Det er jo bl.a. et af de væsentlige problemer, som kom frem under det udvalgsarbejde, der har været forud for lovforslagets fremsættelse, hvor bl.a. de to strafferetseksperter Lars Nordskov Nielsen og Gorm Toftegaard Nielsen har påpeget, at vores dagpengesystem og vores sanktionssystem er et meget særligt system, som straffer folk i ulige hård grad. Jeg synes, det rejser nogle spørgsmål, som jeg ikke umiddelbart har helt tjek på.

Nu er der jo mange ændringer i sanktionerne, og jeg vil gerne indlede med at sige, at de – sådan som jeg kan læse forslaget – alle sammen bliver lempeligere, og det er selvfølgelig et skridt i den rigtige retning. Men der er rejst nogle problemstillinger, som jeg synes, vi skal have gjort noget ved. Nu kan jeg jo ikke se, hvad interessenterne har svaret, i og med at lovforslaget ikke har været sendt til høring, og det gør det selvfølgelig lidt vanskeligere for en ordfører, og derfor vil jeg spørge ministeren.

Jeg synes, det er relevant at sammenligne de sanktioner, der er i dagpengesystemet, med de sanktioner, der i øvrigt gælder i det danske samfund ved bedrageri i forbindelse med modtagelse af andre overførselsindkomster og ved skattesnyd m.v. De sammenligninger synes jeg er relevante at få frem, for man kan jo konstatere relativt hurtigt, at sanktionerne i dagpengesystemet går i opadgående retning og afviger væsentligt fra de sanktioner, der pålægges ved bedrageri i forbindelse med modtagelse af sygedagpenge og ydelser i det sociale system, for her pålægges der alene straf efter straffeloven. Sanktionerne i dagpengesystemet er også strengere end dem, der tildeles i skattesystemet, og sådan kan man blive ved at rejse en række spørgsmål.

Det er tydeligt, at det er et væsentligt strengere sanktionssystem i dagpengesystemet, og med henvisning til det, fru Jette Gottlieb var inde på, er forholdet også, at straffen bliver idømt, inden sagen er afgjort. Så snart den ene part, dvs. a-kassen eller direktoratet, påstår, at der er sket en fejl, falder hammeren faktisk, så straffen idømmes altså på forhånd.

I den forbindelse kan jeg slet ikke forstå Venstre og De Konservatives holdning til spørgsmålet, i hvert fald ikke i relation til retssikkerhedsbegrebet. Nu har jeg den glæde eller ære også at være erhvervsordfører, og her synes jeg bestemt, man oplever, at både Venstre og Det Konservative Folkepartis ordførere værn utroligt om den enkelte borgers retssikker-

hed. De holdninger, der bliver givet udtryk for i Erhvervsudvalget og mig bekendt også i Retsudvalget fra de to partiers side, er fundamentalt anderledes end den holdning, de to partier giver udtryk for, når der er tale om arbejdsmarkedsstof. Her må man gerne bruge strengere straffe og administrative straffe, straffe på forhånd og anvende omvendt bevisbyrde, og derfor synes jeg, at det er nogle af de ting, vi skal tage fat på.

Jeg vil sige, at selv om jeg har været meget kritisk i mit indlæg, støtter jeg de ændringer, der ligger i lovforslaget, fordi de går i den rigtige retning. Men jeg mener faktisk, at vi i Arbejdsmarkedsudvalget under udvalgsbehandlingen skal holde en høring, hvor vi dels får nogle indtryk fra parterne, i og med at forslaget ikke har været sendt til høring, dels får nogle juridiske aspekter ind, så vi får en ordentlig vurdering af, hvordan sanktionssystemet fungerer i forhold til det øvrige retssystem, vi har herhjemme.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne udtrykke min kritiske tilslutning til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Spørgsmålet om en eventuel høring osv., som hr. Ole Sohn har rejst, kan vi jo under alle omstændigheder tage op til en drøftelse i Arbejdsmarkedsudvalget. Men jeg vil da godt benytte lejligheden til at gøre hr. Ole Sohn opmærksom på, at i forbindelse med den rapport, der blev afgivet af det partsudvalg, der har arbejdet med tingene, var der jo en stor høringovre i Ingeniørforeningen, hvor de juridiske eksperter netop kom med deres betragtninger om systemet, og der foreligger rent faktisk et referat af den høring.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Ja, det er jeg meget opmærksom på, jeg deltog faktisk selv i høringen. Men når jeg nævner her, at jeg synes, vi skulle tage spørgsmålet op i Arbejdsmarkedsudvalget, er det, fordi jeg synes, der er for lidt genhør med de konklusioner og de bemærkninger, som ikke mindst den tidligere ombudsmand Lars Nordskov Nielsen og den juridiske professor Gorm Toftgaard Nielsen kom med. Nogle af deres holdninger til sanktionssystemet som sådan kan jeg ikke genkende i lovforslaget, men det er selvfølgelig også,

fordi regeringen har valgt at sige, at den justerer det gældende system.

Jeg synes faktisk, det er vigtigt, i og med at det var meget få medlemmer af Arbejdsmarkedsudvalget – jeg tror faktisk kun, det var hr. Poul Erik Dyrland og mig – der var med til høringen. Det kunne være meget givtigt, ikke mindst for Venstre og Det Konservative Folkepartis medlemmer af Arbejdsmarkedsudvalget, at høre, hvordan strafferetseksperter ser på sanktionssystemet, også fordi de gjorde nogle sammenligninger med det øvrige civile straffesystem, hvor Venstre og De Konservative har en helt anden opfattelse. Derfor tror jeg, det ville være pædagogisk gavnligt, at vi fik en sådan lille minihøring i Arbejdsmarkedsudvalget.

Mogens Andreasen (DF):

Der er efter min opfattelse ikke noget kontroversielt i det foreliggende forslag om ændring af sanktionsmulighederne over for de ledige medlemmer af en a-kasse, der uagtsomt eller overlagt forsøger eller forsætligt begår bedrageri over for a-kassen.

Jeg har bemærket, at de ændringer, der er i forslaget, er nogle lempelser. Man kan sige, at det måske ikke er rigtigt at gøre det, men jeg tror nok, det vil være rigtigt at gøre det under den forudsætning, at man har sikkerhed for, at der ikke sker en stigning i antallet af bedragerier. Jeg bemærkede mig, at den socialdemokratiske ordfører var lidt usikker over for forhøjelsen fra 530 timer i karantæne til 962 timer, men den usikkerhed får vi vel afklaret under udvalgsbehandlingen.

Som jeg sagde før, er der i dette forslag tale om reguleringer og lempelser i forhold til den gældende lov på området, og jeg har en usikkerhed om nødvendigheden af de foreslåede ændringer. Dansk Folkeparti vil ikke her ved førstebehandling være afvisende over for forslaget, men jeg synes, der mangler dokumentation for baggrunden for at ændre den gældende lov i det omfang, der her er tale om. Jeg har derfor stillet arbejdsministeren spørgsmål til skriftlig besvarelse om nogle konkrete forhold vedrørende antallet af sager om bedrageri over for a-kasser, der har medført sanktioner. Måske kan arbejdsministeren allerede her fra talerstolen løfte sløret og besvare mine spørgsmål om antallet af uagtsomme bedragerier, antallet af overlagte bedragerier og antallet af bedragerier, der er politianmeldt, samt hvilke sanktioner det har medført.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at arbejdsmarkedets parter har deltaget i forhandlingerne i Landsarbejdsrådets arbejdsudvalg sammen med Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, og forhandlingerne har dannet grundlag for dette forslag. Men der foreligger ingen statistik over antallet af sager om sving over for a-kasser.

I skemaet i forbindelse med bemærkningerne til lovforslaget er der ikke med de anførte ændringer og lempelser efter min opfattelse noget kontroversielt, som får Dansk Folkeparti til at afvise forslaget, men vi vil selvfølgelig have afklaret nogle ting i udvalget, og vi vil derefter tage stilling til, om vi kan støtte det fremsatte forslag.

Susanne Clemensen (CD):

Her gik jeg og troede, at dette lovforslag overvejende var af teknisk karakter, men jeg er blevet klogere under debatten, om end jeg synes, jeg ligesom kan fornemme, at i hvert fald SF og De Konservative, selv om de er uenige, alligevel godt kan blive enige om at forholde sig kritisk til lovforslaget, selv om det, så vidt jeg kan forstå, ikke får dem til, at de ikke kan tilslutte sig forslaget.

I CD må vi selvfølgelig også sige, at der naturligvis skal være sanktioner imod sving, og det er naturligvis uacceptabelt, at der svindles med a-kassens midler. Men når det er sagt, kan vi også godt huske sagen om Fisker-Kaj og alle de forskellige ulemper, den sag gav anledning til, og vi synes sådan set, at det er ganske fornuftigt, at der bliver en mere rimelig, fornuftig sammenhæng mellem forseelsen og sanktionen.

Vi hæfter os naturligvis ved, at som hovedregel bortfalder muligheden for svigsslettelse som sanktion og erstattes af effektiv karantæne, men at der altså ikke vil blive tale om svigsslettelse for medlemmer, som begår et nyt svigagtigt forhold mindre end 5 år efter en tidligere sanktion for svig.

Vi hæfter os også ved, at forslaget er fremsat på baggrund af arbejdet i et udvalg under Landsarbejdsrådets arbejdsudvalg om modernisering af sanktionsreglerne. Derfor kan vi som udgangspunkt støtte det her lovforslag.

Jeg kan dog ikke lade være med at nævne, at jeg har bidt mærke i spørgsmålet om forrentning af beløb, som medlemmer har modtaget med urette. Der fremgår det af lovforslaget, at de renteindtægter, som Arbejdsministeriet regner med at få ind, vil stige fra 1 mio. kr. i år

2000 til 5 mio. i 2001 og 9 mio. i 2002 for at stige til 12 mio. kr. i år 2003.

Så kan man jo filosofere lidt over, om det er, fordi man regner med, at a-kasserne i fremtiden vil udbetale flere penge med urette, eller om man regner med, at a-kasserne vil gøre en større indsats for at indkræve de penge, som de er kommet til at udbetale, og som medlemmer altså har modtaget med urette. Eller der kunne måske være en helt anden eller tredje begrundelse, som jeg ikke har fantasi til at forestille mig. Men arbejdsministeren kunne måske redegøre for, hvori den merindtægt, den stigning består.

Men vi støtter som sagt lovforslaget.

Anders Samuelson (RV):

Dette forslag lægger op til en række ændringer af arbejdsløshedsforsikringsloven og er bl.a. blevet til på baggrund af de anbefalinger, som et udvalg under Landsarbejdsrådet har foreslået.

For det første foreslås det, at sanktionsreglerne over for medlemmer, der uberettiget har modtaget dagpenge, lempes. Fra radikal side mener vi, at det er væsentligt, at der fortsat findes sanktioner i forsikringssystemet, men samtidig anerkender vi, at de nuværende regler i nogle tilfælde rammer uforholdsmæssigt hårdt. Derfor er vi positive over for de lempelser, der lægges op til med dette forslag.

For det andet foreslås det, at der indføres regler om forrentning af efterbetalings- og tilbagebetalingsbeløb. Det anser vi også for et yderst rimeligt og fornuftigt forslag, som vi gerne støtter.

For det tredje lægges der op til justeringer af reglerne for tilbagebetaling og inddrivelse. Bl.a. foreslås det, at forudbetalte feriedagpenge, der er modtaget berettiget, skal tilbagebetales, hvis betingelserne for udbetaling senere bortfalder. Det er også ændringer, som Det Radikale Venstre er positiv over for.

For det fjerde foreslås det, at reglerne om standsning af udbetaling af dagpenge under konflikt harmoniseres, så de bliver ens for alle a-kasser. Også dette forslag kan vi støtte.

Endelig foreslås det, at der indføres en dispensationsmulighed for medlemmer, der kan miste retten til efterløn, hvis de er sygemeldte, når de fylder 60 år. Det er et ganske rimeligt forslag, som vi naturligvis også støtter fra Det Radikale Venstres side.

Så alt i alt kan jeg meddele, at Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil godt starte med at konstatere, at lovforslaget bløder op på nogle af urimelighederne i sanktionssystemet. Omsider er der nu udsigt til, at vi får lempet nogle af de helt urimelige sanktioner i form af behårde karantæner og slettelser for svig, som er ude af proportioner med det almindelige retssystem.

Det er ligeledes et plus, at der nu er stillet forslag om, at der skal kunne tages hensyn til formildende omstændigheder i svigssager. Jeg synes, det er ret vigtigt at få præciseret, hvad det er for nogle omstændigheder, man snakker om. I bemærkningerne til lovforslaget er givet det eksempel, at medlemmet selv anmelder forholdet til direktoratet. Jeg kunne godt tænke mig, at der blev mulighed for at tage hensyn til medlemmets situation i det hele taget på samme måde, som vi kender det i retssystemet.

For en ordens skyld vil jeg godt understrege, at Enhedslistens kritik af sanktionssystemet ikke betyder, at vi går ind for plat og svindel i dagpengesystemet. Tværtimod kan den slags være med til at undergrave systemet, og det er vi slet ikke ude på at holde hånden over.

Men samtidig vil jeg godt understrege, at min spådom ved afslutningen af forespørgselsdebatten i maj 1998 om begrænsningerne i det dengang nedsatte udvalgs arbejde jo har vist sig at holde stik. Nogle af de helt afgørende problemer i sanktionssystemet er stadig uløste.

Først og fremmest vil jeg fremhæve, at lovforslaget ikke gør op med den manglende retssikkerhed, der vitterlig er i systemet. Forslaget bygger fortsat på, at a-kassen i tilfælde af mistanke om svig eller anden forseelse skal standse udbetalingen af ydelser, før sagen er afgjort. Med andre ord: at medlemmet straffes, før den pågældende er dømt.

Som udgangspunkt er det min opfattelse, at udmålingen af skyld og straf hører hjemme i et retssystem og ikke i et a-kasse-system. Med andre ord: Lad dommerne være dommere, de har både de teoretiske og praktiske kvalifikationer, der skal til.

Men virkeligheden er jo, at reglerne om rådighed og betingelser for dagpengeret osv. i de senere år har udviklet sig til en snirklet labyrint, som selv erfarne sagsbehandlere i a-kasserne kan have svært ved at give præcise anvisninger

på. Derfor ser vi i dag også i opgørelserne fra direktoratet og fra DFA, at der bliver behandlet et utal af indberetninger, hvor der kan være tvivl om, hvorvidt den enkelte har ret til dagpenge eller ej, og mange af disse sager falder i sidste ende ud til medlemmets fordel, hvilket betyder, at vedkommende i en periode har stået uden forsørgelsesgrundlag på et fejlagtigt grundlag. Det bliver selvfølgelig ikke bedre af, at sagsbehandlingen i direktoratet kan tage både halve og hele år.

Jeg vil fastholde, at den del af loven ikke er et retssamfund værdigt. Hvis ikke behandlingen af det her forslag kan ændre ved det, vil det som minimum være hensigtsmæssigt, at der bliver igangsat et nyt udvalgsarbejde med henblik på tilpasning af dagpengesystemet til det civile retssystem.

Jeg vil også påpege, at forslaget om forlængelse af forældelsesfristen af karantæner fra de nuværende 2 år til 5 år virker malplaceret, når udgangspunktet for at ændre reglerne har været, at sanktionerne er for hårde i forhold til forseelsen. Jeg kunne endda frygte, at både den lange frist og også de 962 timers effektiv karantæne kan betyde, at folk melder sig ud af a-kassen, fordi det er meget svært at overskue, om de overhovedet er forsikrede i tilfælde af ledighed, hvis der ligger en karantæne, der skal afvikles, og den ligger 5 år frem i tiden.

Samtidig vil forlængelsen alt andet lige også betyde øget administration for a-kasserne, idet karantænen jo skal flyttes med og registreres, hver gang et medlem overflyttes. Det er heller ikke særlig hensigtsmæssigt.

Endelig har jeg noteret mig, at der i lovforslaget ikke er rørt ved, at kasserne fortsat ikke har refusionsret i uagtsomme sager. Det har altid undret mig, og det forekommer også urimeligt, at det, at et medlem har handlet uagtsomt, kan komme den enkelte kasse til skade, på trods af at kassen ikke ved almindelig agtpågivenhed har kunnet hindre, at det skete. Det bør efter min mening laves om, så kassen kun mister sin refusionsret i sager, hvor vejledningsforpligtelsen ikke er opfyldt.

Med de bemærkninger vil jeg godt slutte med at sige, at lovforslaget er et skridt i den rigtige retning, et skridt, som vi støtter, og samtidig vil vi håbe, at vi under udvalgsarbejdet kan se på mulighederne for yderligere forandringer ud fra de ting, som jeg her har sagt.

Ole M. Nielsen (KRF):

Da jeg gik ned i salen til behandlingen af det her forslag, havde jeg egentlig ikke forestillet mig, at der var politik i det; jeg troede, at det var harmløst. Men det begyndte jo allerede at blive spændende, dengang Socialdemokratiets ordfører stod og satte spørgsmålstegn ved regeringens forslag. Så begynder man jo sådan lidt at spidse ører.

Jeg er da i øvrigt ikke utilbøjelig til at tro, at der er et problem i det, den socialdemokratiske ordfører nævner, og det må jo være noget, man i partiet har fundet ud af, efter at man har udformet forslaget, eller hvordan det nu hænger sammen; det ved jeg ikke.

Men bortset fra det så blev jeg faktisk overrasket over, at der var politik og sprængstof i det her. Jeg må indrømme, at jeg har den tillid til Socialdemokratiet og regeringen, at det, man laver her, er rimeligt. Jeg mener ikke, at regeringen går ind for plat og svindel. Jeg mener også, den går ind for, at folk skal behandles ordentligt, og så har jeg egentlig ment, at den balance, som man havde fundet her, var rimelig, så jeg havde egentlig ikke forestillet mig, at jeg skulle gå yderligere ind i det.

Jeg synes i hvert fald, at svigsslettelse er en ganske alvorlig sag. Næsten uanset hvad baggrunden for den er, så havner folk jo i hvert fald som et socialt problem, hvis de bliver udsat for svigsslettelse. Og det er da ikke blevet mindre alvorligt af, at der nu er noget, der hedder efterløn, som man så også mister retten til. Så jeg synes, det er rimeligt nok, at man finder en anden måde at ordne det på, eller at man først bruger svigsslettelse som en yderligere eller som en senere sanktionsmulighed.

De fire andre punkter i lovforslaget har jeg heller ikke nogen særlige problemer med. Jeg undrer mig faktisk over, at man skal have så højt et minimumsbeløb for renter ved efterbetaling som 552 kr. Det er ikke så svært at regne renter, synes jeg, at man behøver at komme så højt op i takst, før man skal beregne renter, både når der er tale om efterbetaling og tilbagebetaling.

Punkt 3 og 4 har jeg ikke problemer med, og den dér med sygdom hen over 60-års-dagen, som skulle kunne give anledning til, at man mister muligheden for at gå over til efterløn, er selvfølgelig urimelig. Man skal ikke straffe syge mennesker, og jeg mener jo i øvrigt, at efterløn er en social ydelse, så den skal man ikke fra-

kende på den måde dér. Så også det kan vi tilslutte os.

Så vi har ikke særlige problemer med dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Nu vil jeg godt opfordre hr. Ole M. Nielsen til at spidse ører og så sige, at hr. Ole M. Nielsen behøver ikke at spidse ører i anledning af min lille annoncering af et emne, som jeg vil interessere mig en lille smule for under udvalgsarbejdet.

I øvrigt, hvis det så var sådan, at hr. Ole M. Nielsen måske i sin fortid havde spidset ører, så ville hr. Ole M. Nielsen også have oplevet, at det ikke er usædvanligt, at en ordfører fra regeringspartiet står på talerstolen og siger, at der er et eller andet specielt emneområde i lovforslaget, som han vil interessere sig for. Det er slet ikke usædvanligt. Så hr. Ole M. Nielsen behøver ikke ryste på hånden af den grund.

Thorkild B. Frandsgaard (FRI):

Ja, det lovforslag her består jo af flere forskellige justeringer og ændring af sanktioner. Reglen om sanktioner over for medlemmer, som uberegtiget modtager dagpenge eller andre ydelser, foreslås lempet. Jeg er ked af, at det udtryk bruges, når man læser bemærkningerne. Jeg vil hellere kalde det justeringer, for det er et forkert signal at sende ud, at reglerne lempes.

Det er småting, der er tale om, og man kan godt sige, at der selvfølgelig skal være nogle skrappe sanktioner over for dem, der udnytter systemet. Men i langt, langt de fleste tilfælde – også dem, der er nævnt her – er det banale fejl, der er tale om.

Man skal også se det fra den anden side. Der kan nemlig være nogle, der uforskyldt er kommet ind i sådan en situation. Det kan være – uden at kritisere sagsbehandleren i den pågældende a-kasse – men det kan være så indviklet, at man kan komme til at udfylde papirerne forkert, det har jeg set eksempler på, og så kan det gå ud over nogle. Så lidt mere fleksibilitet kan vi derfor godt sige ja til i Frihed 2000.

Så er der med hensyn til karantæne nævnt nogle eksempler på, hvor meget man vil gøre. Ved svig står der, at man i stedet for som nu, hvor man kan straffes med 60 timers karantæne, højst kan idømmes en karantæne på 37 timer. Der er også nævnt andre tilfælde.

Jeg vil sige generelt om det her problem, hvis der er nogen, der kalder det det, at jeg er overbevist om, at der i langt de fleste tilfælde er tale om nogle banale fejl. Men så vil jeg sige, at der er også ganske få tilfælde med grovere fejl. Det er det, vi skal skride ind over for, og dér skal ikke ske lempelse. Men når det drejer sig om de mindre ting, der er tale om her, så vil jeg sige, at selv om jeg er borgerlig, kan jeg godt støtte det, for jeg er overbevist om, at det i de fleste tilfælde er banale fejl, der sker.

Med hensyn til reglerne om standsning af udbetaling i forbindelse med arbejdskonflikt vil jeg sige, at det lyder rigtigt, at det skal være ens for alle i de forskellige a-kasser, men der bliver jo tale om mere og mere decentrale forhandlinger, ja, helt ud på arbejdspladserne. Om det er forligeligt, at man laver det, at det dog er ens for alle, det må jeg sige, at det er jeg noget i tvivl om. Men under alle omstændigheder er det ikke nok til, at vi vil sige nej til forslaget.

Der er flere ting i det her, og der er én rigtig dog ting. Vi har hørt eksempler på, at der er nogle, der er kommet i klemme omkring de 60 år, og det er dejligt, at det bliver lempet nu. Hvis man skulle være så uheldig at være i en sygdomsperiode, så render man ikke i den fælde, og det kan være meget vigtigt for den pågældende familie.

Der er nogle ting i det, hvor signalet udadtil er lidt kedeligt, for det vil uretvist komme til at lempe på sanktionerne. Men generelt må jeg sige, at vi vil støtte det her forslag i den sidste ende.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Det er lidt svært at finde ud af hr. Fransgaard, for i det ene øjeblik er der tale om nogle småtterier, og i det andet øjeblik så er det nu nok måske meget godt alt sammen alligevel. Men jeg fik dog det ud af det, at hr. Fransgaard er af den opfattelse, at der er tale om nogle småtterier set i forhold til lempelser, og derfor vil jeg godt spørge hr. Fransgaard, om ikke det er en endda ret så voldsom lempelse, der er tale om, idet man nu trækker den allerværste torn i det her system ud, nemlig svigsslettelse i førstegangstilfælde; den allerværste bestemmelse, den allerværste sanktion, der er i det her system, og den bliver fjernet.

Det må dog være en lempelse, som er værd at hæfte sig ved, og som jeg håber ud fra en po-

sitiv synsvinkel vil give genlyd uden for Christiansborgs tykke mure.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Jeg ved ikke, om jeg brugte udtrykket småtterier, men det er også lige meget. Jeg sagde: Selvfølgelig er der tale om nogle lempelser, det er helt klart. Det sagde jeg også. Men jeg er ked af, hvis signalet kommer ud sådan, at der generelt er tale om lempelser på hele det her område. Lige bestemt så har vi nemlig også tænkt på de mennesker, som er på arbejde hver dag, og de mennesker, som betaler enhver sit, og de mennesker, som overholder reglerne. Og jeg er overbevist om, at det er langt den største del. Men selvfølgelig er der tale om lempelser. Det har hr. Dyrlund da selvfølgelig ret i.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Som flere af ordførerne har påpeget, så har der jo været en del kritik i løbet af de senere år. En kritik af reglerne, herunder navnlig, at svigsslettelse kan få vidtgående følger for det enkelte medlem f.eks. i relation til retten til efterløn. Og man kan sige, i det her system med svigsslettelse, som vi har for øjeblikket, er der jo nærmest tale om en livsvarig straf for den pågældende.

På baggrund af kritikken, på baggrund af de mange forskellige signaler, der har været, blev der i 1998 nedsat et udvalg under Landsarbejdsrådet med deltagelse af Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring og arbejdsmarkedets parter, som fik til opgave bl.a. at komme med forslag til nye regler eller løsninger på de foreliggende problemer. Der blev afgivet en rapport i maj 1999, og jeg skal sige til hr. Mogens Andreasen, at de spørgsmål, der blev rejst om omfanget, kan ses på side 11 i den rapport, der også er tilgået hr. Mogens Andreasen for længe siden.

Der var enighed i udvalget om en række overordnede principper, og der var enighed om, at muligheden for at slette et medlem for svig som udgangspunkt bør afskaffes, men at dette ikke bør føre til en generel ændring af sanktionsniveauet.

Udvalget opstillede og drøftede en lang række modeller, herunder en model for administrative bøder og en model betegnet som økonomisk sanktionsmodel, men man kunne ikke blive enige om at anbefale nogen af disse modeller. Og der blev afholdt to seminarer i forbin-

delse med udvalgsarbejdet, hvor professorerne Lars Nordskov Nielsen og professor Gorm Toftegaard Nielsen begge gav klart udtryk for, at arbejdsløshedsforsikringslovens regler er meget strenge i forhold til f.eks. skattelovgivning og reglerne på det sociale område. Og de gav også udtryk for, at svigssluttelse bør afskaffes.

Da der nu ikke foreligger en enig afbalance-ret indstilling fra parterne i udvalget, har det været regeringens opgave at finde den nødvendige balance. Og fra høringsvarene fra Landsarbejdsrådet, som selvfølgelig tilgår udvalget nu, hvor lovforslaget går i udvalg, kan jeg citere meget kortfattet, at det synes som om, at arbejdsgiversiden synes, vi er gået for langt, og det synes som om, at lønmodtagersiden synes, at vi ikke er gået langt nok. Jeg tror ærlig talt, vi har fundet en passende balance.

Jeg står helt uforstående over for Venstres ordførers bemærkninger om, hvorvidt det nu er klogt at sende et signal om, at det bliver billigere at snyde. Det er jo ikke det, der er tale om. Der er jo tale om, at vi på baggrund af den kritik, der har været fra mange sider, skaber en større overensstemmelse mellem forseelsens omfang og sanktionens størrelse.

Jeg vil også godt sige, jeg synes i forhold til ordførerne fra specielt Venstre og De Konservative er det måske lidt stærkt at bruge ordet hykleri, men alligevel. Vi oplever jo hen over tid, at når der kommer enkeltpersoner i klemme i forhold til nogle af de her regler, så er der jo fra tid til anden en vis medfølelse i forhold til disse medlemmers situation. Vi prøver nu, som jeg sagde før, at skabe en større overensstemmelse mellem forseelsens omfang og sanktionernes størrelse.

CD's ordfører fru Susanne Clemensen spørger: Hvorfor stiger renteindtægterne hen over tid? Det er således, at når dette lovforslag forhåbentlig vedtages, så er udestående, der er rentebelagt, nul. Men udestående akkumulerer hen over tid, og derfor bliver renteindtægten større. Så der er en god forklaring, som fru Susanne Clemensen antydede, at der nok skulle være.

Jeg glæder mig over at konstatere, at der tilsyneladende er en meget bred tilslutning, selv om der fra norges side er en kritisk tilslutning. Det kan jeg vel godt tillade mig at sige, når der til venstre i salen tilkendegives, at det er et skridt i den rigtige retning, og når Frihed 2000 også vil lægge stemme til dette lovforslag.

Det glæder jeg mig over, og jeg ser frem til et udvalgsarbejde, hvor vi kan se på, om der skulle vise sig en u hensigtsmæssig adfærdændring med udmeldelser, hvis reglen i § 87, stk. 1, om de nu 962 timers effektiv karantæne skulle give sådanne virkninger, som hr. Poul Erik Dyrland rejste spørgsmål om. Det vil vi gerne se på under udvalgsarbejdet, ligesom de øvrige spørgsmål naturligvis skal få en velvillig behandling fra vores side, de mange spørgsmål der måtte være til de forskellige dele af lovforslagets indhold.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 153: Forslag til lov om ændring af lov om offentlige arkiver m.v. (Arkivlovens registerbestemmelser m.v.).

Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen). (Fremsat 15/12 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lise Hækkerup (S):

Det her lovforslag er en videreførelse af den udvikling vedrørende arkivlovgivning, der blev sat i gang i 1992. Formålet er at fremme større åbenhed i offentlige arkiver og samtidig sikre, at den personlige frihed og integritet ikke krænkes.

Samtidig er det hensigten at koordinere bevarening og kassationspolitik vedrørende offentlige arkivalier. Lovforslaget er først og fremmest fremsat i forbindelse med Justitsministeriets